

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izjemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

V službi barona Becka.

Odkar so se izvršile državnozbornske volitve, je med nemškimi klerikalci očitno veliko nasprotje. Stranka je pač pridobila na številu mandatov, ali med njenimi poslanci ni več edinstva ne glede taktike, ne glede ciljev, da celo v programatičnem oziru so na stala navzkrižja. Prav te dni je krožila po listih izjava ministra Gessmanna, da v krščansko-socialnem programu — ni antisemitizma. Gessmann torej že taji temelje programa krščansko-socialne stranke. Tudi med zasedanjem parlamenta se je ponovno pokazalo nesoglasje, ki je nastalo med krščanskimi socialisti in ki priča, da pride slej ali prej gotovo do konflikta v stranki sami, če ne do razdora.

Glasiilo bavarskih klerikalcev »Bayrischer Kurier« je te dni prijavilo situacijsko poročilo, iz katerega je razvideti, v čem obstoje nasprotja med krščanskimi socialisti in kako so globoka. Očita se krščansko-socialni stranki, da se je izneverila svojemu zgodovinskemu poklicu in da je postala služabnica barona Becka.

»Kaj je pravzaprav kabinet barona Becka?« vprašuje rečeni list in odgovarja potem takole: »Njegova duša je sekijski šef v ministrskem predsedstvu dr. Siegharta, sin opavskega rabina in zet profesorja Grünhuta; ta je član predsedstva židovske verske občine, prijatelj naučnega liberalnega ministra dr. Marcheta in obenem velik financer. Iz teh virov izvaja dr. Sieghart temeljne misli svoje državniške delavnosti. Tudi baron Beck spada po svojih čuvstvih in po svojih rodbinskih zvezah v tiste kroge; obenem pa ima po svoji nepresekni zmožnosti prilagodenja tisto poslovnost rutino, vsled katere se more pekatati v vsaki politični maski, ki se je od njega more zahtevati. Prvo veliko delo, ki je imel kabinet Beck-Sieghart izvesti, je bila volilna reforma. Ta je imela dvojen namen: izločiti iz zakonodajstva konservativno, staroplemsko veleposredstvo in namesto njega dvigniti socialno-demokracijo, da postane važna stranka. Sieghart je bil v začetku svoje politične delavnosti sotrudnik socialistične »Arbeiter-Zeitung«. Ko so se javljali dvomi, bo li dobro, če ojači splošna volilna pravica krščanske socialiste, je Sieghart odgovoril: »Kraj vsakega krščanskega socialca bo v parlamentu en socialni demokrat!«

Zdaj je glavno vprašanje, kako bi se krščansko-socialna stranka

postavila v službo načrtov kabineta Beckovega. Nemogoča je bila misel, upreči pred vladni voz človeka, kakršen je Lueger, ko je zagrešla ta vlada v močvirje bornoliberalne in frama-zonske struje. A Beck je imel srečo. Lueger je ravno tedaj obolel in je moral izpustiti iz rok uzde stranke. Zdaj so poskušali, da se polaste Gessmanna, ki so se ga kot »bodočega kršč.-socialnega naučnega ministra« najbolj bali. Ponudili so mu naslov dvornega svetnika in mu za pozneje obljubili ministrsko mesto. Hoteli so ga na ta način narediti neškodljivega. Dr. Gessmann je pokazal, da je slab, a dr. Lueger ni hotel o vsem tem ničesar slišati. Tedaj je dr. Sieghart potoval v Lovran, kjer je Lueger v svoji boleznini iskal počitka in zdravja, in to z namenom, da ga obrne na svojo stran. Rezultat je bil jako neznan. A ko je celo sam dr. Gessmann poslal v Lovran veliko deputacijo, ki je imela nalogo, pripraviti dr. Luegerja, naj v Lovranu ostane, tedaj se je dvignil bojni junak in je izjavil: Jaz se takoj vrnem na Dunaj.

A že je bilo prepozno. Pogodba med Gessmannom in Beckom je bila že sklenjena. A tudi drugi krščanskosocialni voditelji so bili z raznimi obljubami pridobljeni.

Volitve niso kršč. socialcem toliko koristile, kakor so se ti nadejali. Po starem volilnem redu bi bila stranka dosegla ravno isto moč. Povrh je prišla še kupčija s predsedstvom v zbornici. Baron Beck je to čast vsilil krščanskim socialcem proti njihovi volji, samo da stranki zveže roke. Ona je morala, samo da dobi predsedništvo, iskati zveze s poljskim klubom in je s tem izgubila Malorusce, Jugoslovane in Rumune. Potem je prišla komedija z nagodbo, o kateri je Lueger rekel, da je nesprejemljiva, ker je zahteval nagodbo na popolnoma drugi podlagi, v smislu vsesкупne monarhije. Ali Gessmannu se je posrečilo, da je v stranki zmagal z Beckovo nagodbo in je zato dobil ministristvo, ki ga niti bilo ni. Tudi dr. Ebenhoeha so potegnili vmes, da bi se ne moglo reči, da je samo Gessmann Beckov pomočnik. Zdaj naj se nadaljuje ta serija ljubeznivosti, ki bo stranki vzela zadnje ostanke samostalnosti. Razpor med Luegerjem in Gessmannom zaradi resolucije o zatiranju narodnosti na Ogrskem je to krizo naredil akutno. Mnogo krščanskih socialcev je zahtevalo, naj Gessmann odstopi. Zdaj je prišel Beck z novim predlogom: Fuchs naj postane predsednik avstrijske delegacije, dr. Weis-

kirchner pa sekijski šef, stranka naj izbere novega predsednika zbornice, Lueger naj dobi čast tajnega svetnika z naslovom ekscelencije, a če imajo drugi vodje kršč.-socialcev kake želje, se jim koj izpolnijo. Iz kratka, cela stranka naj postane tako sita, da ne bo več v stanu delati težav kabinetu Beck-Sieghart.

List, ki tako sodi, je strogo krščansko-socialen. Izmed vrst se kar sliši, kako te ljudi boli, da se je zgodila v stranki taka prememba. Ne spodbikajo se ob tem, da so posamičniki kaj postali, nego da so izdali program in se izneverili načelom svoje stranke. Nosilec in prvi bojovnik krščansko-socialne misli dr. Lueger nima več oblasti nad stranko — oblast je prešla v roke koristolovcev, ki so zatajili vso stranko, vse njene ideale in vse njene cilje, samo da sebi pomagajo, v roke ljudi, ki so se dali z veseljem korumpirati in so vse žrtvovali, da so le kaj dosegli sebi v prid, kar bo pa stranka drago plačala.

To isto kar vidimo na krščanskih socialcih, opazujemo tudi na slovenskih klerikalcih. Ti so bolj papeški, kakor papež sam, vnetejši pristaši Beck-Sieghartovega kabineta, kakor Beck in Sieghart skupaj. Žrtvovali so za to vlado vse, kar je zahtevala, pri volilni reformi in tudi sicer — le pomislimo na rešitev ljubljanskega gimnazijskega vprašanja — samo da jim borzoliberalna in frama-zonska vlada plačuje dobre napitnine.

Sporazumjenje med Čehi in Nemci.

Praga, 1. januarja. Nemški minister Peschka se je izrekel glede na sporazumjenje, da je mogoče je doseči le tedaj, ako se izvede sporazumjenje od naroda do naroda. Le ako se voditelji obeh narodov sestanejo ter natanko prouče pravice vsake narodnosti, a pri tem kažejo dobro voljo, je s podporo in s posredovanjem vlade mogoče skleniti sporazumjenje. Dandanes Nemci na Češkem nimajo trdnih pravic (?), temuč so povsod nevezani le na kompromise. Temu se mora napraviti konec. — Bivši nemški minister Prade je rekel, da je zakonita ureditev jezikovnega vprašanja in s tem mirno skupno življenje obeh narodnosti v prvi vrsti državna potreba, zato je dolžnost vlade, da pripomore z vsimi sredstvi tak zakoniti red. To je mogoče doseči le z deželno avtonomijotako, da bo vsak narod svoje potrebe

ne za šolstvo in kulturne naprave pokrival iz svojih sredstev in z lastnimi davki. Ako se sporazumjenje na ta način ne doseže, doživetu znamo ob-novitve obstrukcije v češkem deželnem zboru in v državnem zboru. Škoda bi imela le država. Narodnostni boj bi divjal dalje ter bi končal z zmago gospodarsko močnejšega (?) nemškega naroda.

Državna zavarovalnica za privatne uradnike.

Dunaj, 1. januarja. Dne 15. t. m. se izvrši imenovanje dvajsetih članov za centralo državne zavarovalnice za privatne uradnike. Nadalje se imenuje 20 namestnikov. Za glavne-ga tajnika oziroma ravnatelja se imenuje posl. Onciul, ki je organiziral moravsko deželno zavarovalnico. Zavarovalnica bo imela sedem glavnih mest, in sicer bo prva za Dunaj, druga za Nižje Avstrijo in planinske dežele, tretja za Bukovino, četrta za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo, peta za Moravsko in Šlezijo, šesta in sedma pa za Češko. (Kaj pa za Galicijo?)

Politični položaj na Hrvaškem.

Budimpešta, 1. januarja. Takoj po novem letu se vrši ministrski svet, da sklepa o hrvaškem vprašanju. Razun bana Rakodezayja se pokličejo v Budimpešto razni politiki nove »unionistične stranke«.

Zagreb, 1. januarja. Včeraj je imel pripravljani osek bivše madžarske stranke posvetovanje glede na deklaracijo napram programu bana dr. Rakodezayja. V konferenci so se pojavila znatna protivja glede na železničarsko službeno pragmatiko, tako da se je moralo to vprašanje za sedaj izločiti iz debate o določitvi strankinega programa.

Pomnožitev rekrutov.

Budimpešta, 1. januarja. Vsi znaki pričajo, da pride vojaško vprašanje v najkrajšem času znova na dnevni red. Vlada in večji del neodvisne stranke si na vso moč prizadeva, da se doseže rešitev v tem vprašanju. Vojni minister Schönaicher vztraja brezpogojno pri zahtevi, da se število rekrutov zviša. Pri tem podpira vojnega ministra prestolonaslednik. Poročevalec v vojaških stvarih posl. Okolicsanyi je bil na Dunaju ter konferiral z vojnim ministrom.

Madžarske novoletne želje.

Budimpešta, 1. januarja. Člani koalicijskih strank so prišli danes čestitat ministrskemu predsedniku za novo leto. Govornik dvorni svetnik Sagh y je naglašal, kako velike zasluge ima vlada, ki je v tako težavnih razmerah dognala nagodbo, ki donša deželi gospodarskih in državnopravnih koristi, obenem pa zagotavlja za leto 1917. popolno neodvisnost Ogrske. Ministrski predsednik dr. Wekerle se je v svojem govoru spominjal političnih bojev s Hrvaško. Potem je ministrski predsednik navajal pota, kako se namerava Ogrska razviti do gospodarske samostalnosti. Le gospodarsko delovanje v velikem obsegu more odpreti državnemu razvoju potrebne virov. Nadalje je napovedal dr. Wekerle celovito vrsto zakonskih načrtov, tako o davčni reformi, o užitinskem davku, o davku na špirit, o reformi poslovnika in o volilni reformi. Pri vseh teh predlogih bo imela vlada pred očmi, da se država ojači ter se ji varuje narodni značaj. Vlada ne misli na zatiranje in konfisciranje pravic sporazumljevanja. Tako politiko vodi vlada tudi napram Hrvaški. Hrvaško politiko je treba postaviti na pravno podlago, ki jo bo v bodoče vsak ogrski državnik zastopal nespremenjeno. — Minister Kossuth je rekel članom neodvisne stranke, ki so mu prišli voščiti novo leto, da trdno pričakuje samostojno ogrsko narodno banko, ako bo delovala na to neodvisna stranka sporazumno z ostalimi strankami. — Volilna reforma, ki se dožene spomladi, mora biti taka, da bo Ogrska kot domovina državo združujočega madžarskega naroda ostala na večno (?).

Bivši ruski poslanci obsojeni v ječo.

Petrograd, 1. januarja. Vsi bivši poslanci ruske dume, ki so podpisali znani viborski manifest, so bili snoči razen kmetov Ahdanova in Djačenka obsojeni vsak na trimesečno ječo. Obsojeni izgube s tem volilno pravico. Mnogobrojno občinstvo je prirejalo obsojenecem navdušene ovacije. Že v sodni dvorani so jim metali cvetlice; ko je prišel iz dvorane bivši predsednik Muromcev, začelo je od vseh strani med burnimi klici uprav deževati cvetlice in vencev.

LISTEK.

Abiturijent — branjevec.

»Po lastnih doživljajih spisal Bistričan.«

Pravijo — in to ugledni moške — da je Slovenec prozet trgovskega in kramarskega duha. »Slovenec je rojen trgovec«, trde in si upajo to svojo trditve tudi z dokazi podkrepjevati, s čisto in popolnoma neovrgljivimi dokazi. Slovenskega trgovca, zlasti pa slovenskega kramarja najdete povsod, pripovedujejo, povsod se zna prilagoditi razmeram in okoliščinam, da izbornu uspeva. Edino to napako ima, da v neslovenskih krajih pozabi na svojo narodnost in da postane strasten nemškutar ali italijanščak, ker upa v svojem skozinsko-trgovsko navdahnjenem duhu, da mu bo to kaj neslo. No, in po navadi se ta praktičen mož ne moti v tem.

Tem trditvam si kot že izkušen človek v resnici ne upam oporekati, posebno pa zato ne, ker vem, da bi mi to nič ne hasnilo in ker bi dobil proti svoji protitrditvi toliko ugovorov, da bi se naravnost blamiral. Blamaža je pa tako kočljiva stvar, da se je izognem, če se je le morem. Kot človek, ki mu je mar lastna čast in dostojanstvo, o čemer se dandanes toliko govori, se pa vsestransko branim vsake

blamaže, ki je za življenje večkrat usodnega pomena.

Ako so torej razmere take — da je trgovina in kramarija prešla Slovenem v meso in kri in postala integrirajoč del njih preživljanja — ali je potem kaj čudno, da sem tudi jaz pred leti poskusil svojo srečo v trgovini?

Imel sem takrat za seboj gimnazijo, v žepu maturitetno spričevalo, pri tem pa prav žalosten pogled v prihodnost, kakršno daje absolviranje srednjih šol mlademu človeku, ki ne more dalje študirati in bi se rad spravil na kako varno uradniško mesto. Na železnica so me odpravljali s tistimi »vorgemerkt«, od katerih nima človek drugega kakor dolgo brezuspešno čakanje, na pošti so mi z vso uradno resnostjo in gotovostjo obljubili, da me sprejmo čez dobrih deset mesecev, pri financih so mi pa kratkoma odkritosrčno odsvetovali, da bi čakal na kako mesto pri njih, ker ne pridem na vrsto najmanj poldrugo leto ne, potem bi pa še moral državi tlačeniti sprva čisto zastoj in če bi se izkazal uporabljivega, potem dobim sijajne plače 50 K na mesec s tolažbo, da zmerom ne bo tako.

Jaz, ki sem pričakoval, da bodo po moji maturi kar k meni na dom hodili imenitni gospodje in me prosili, naj vstopim pri njih v službo, ker sem z najveličično uspešnostjo z veliko žlico, kar sem dokazal s srečno napravljenjo

maturu, sem bil kaj razočaran, ko sem sprevidel, da vsak nižjegimnazijec, če popusti šolske knjige in klopi, lažje pride do kosa kruha, čeprav nekoliko grenkega, kakor pa abiturijent gimnazije. Jezilo me je, da sem se sploh ubijal s tolikimi nauki, ki jih je naučna oblast spoznala za primerne potrebni izobrazbi gimnazijca, in sklenil sem, da se poprimem vsakršnega dela, samo da bom delal in ne pohajkoval.

Lepa priložnost se je kmalu našla. Mešetar Podplatnik je prišel nekč k nam — to je k mojemu varuhu Čenčiču, kjer sem stanoval in živel zastoj — in mu začel pripovedovati, da je v B. izvrstna trgovina na prodajo, trgovina, ki nese čistega dobička po 100 goldinarjev na mesec. Naj bi jaz, ki nimam nobenega posla, prevzel tisto trgovino. Trgovska da je najboljša.

»Koliko denarja je pa potreba?« sem vprašal, ker mi je bila takoj povšeči ponudba.

»Kakih 500 goldinarjev.« odvrne Podplatnik in z mešetarsko zgovornostjo hvali, na kako dobrem kraju je tista trgovina, kjer se prodaja vse, tako da mora človek obogateti v par letih.

»500 goldinarjev, kje jih dobiti?« menim sam med seboj, vendar tako glasno, da sta me slišala onadva.

»Vi, gospod Čenčič, stojte dobri

zanj,« svetuje Podplatnik varuhu, da bi tisti izborni trgovini dobil kupeca. Varuh Čenčič je pa bil mož drugih misli.

»Jaz da bi stal dober za 500 goldinarjev za stvar, o kateri ne vem, če je vredna počen groš? Ne boš! Menda bi me rada spravila z bajte. Iz mene ne spravita solda.«

»Pa če gre trgovina res dobro!« ugovarjam, ki me je prav varuhovo govorjenje vzpodbudilo k podjetnosti. »Gospod Podplatnik je vendar mož, ki zna presoditi take reči in da nama govori resnico, v to ga veže čast. Jaz si upam trgovino takoj prevzeti,« sem dostavil.

Prepričevalno sem govoril.

Led je bil prebit in varuh se je po spretne hvalisanju mešetarjevem dal končno pregovoriti, da najame 500 gld. denarja, ki si ga vknjiži na hišo, jaz pa da mu moram osebo namočiti za ta znesek, ki ga prejmem. Kako rad!

V par dneh sem prejel 500 gld. in jamčil osebo zanje.

Še tisti dan sva se odpeljala s Podplatnikom v B., kjer je bila tista izvrstna trgovina. Po poti me je mešetar obdelaval, koliko procentov mu bom dal, da se ne bo čisto zastoj tvegala za mene, ki bom le po njem prišel do tako izbornega kruha, kakršnega imajo uradniki, ko so služili že po 10 let v eni službi.

Razume se, da sem ob pogledu v tako lepo prihodnost obljubil mešetarju, da odprem denarnico na stežaj.

Prišedši v B. me je Podplatnik peljal najprej v neko gostilno, kjer sem potrpežljivo moral čakati, da se je on tačas dogovoril z dotičnim trgovcem oziroma trgovko, ki je prodajala svojo trgovino. Podplatnik mi je pravil, da je boljše za mene, če se on sam pomeni z njo, kajti tako je ljudi mogoče lažje nekoliko oplaziti. Jaz abiturijent gimnazije sem premetenemu mešetarju verjel, saj je govoril tako prepričevalno.

Ko se vrne Podplatnik k meni v gostilno, mi pove, da je trgovko že »obdelal« in da zdaj tudi jaz lahko grem tja z njim.

Šel sem.

Trgovina, ki je tako izborna veliko nesla, je bila v prav malo obljubljeni ulici. Jaz tega takrat seveda nisem zapazil, pa tudi nisem vedel, koliko je trgovina odvisna od sveta, na katerem stoji.

Prišedši v trgovino sva našla kup otrok okrog zanemareno napravljenе ženske, ki se mi je predstavila kot dosedanja trgovka Mušič, ki hoče dobrote svoje dobro upeljane trgovine prepustiti drugim rokam, ker sama nima časa zaradi otrok.

(Dolje prihodnjč.)

Štiridesetletnica „Slovenskega Naroda“

Od izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke smo prejeli naslednje pismo:

V Ljubljani, 31. dec.
Častito uredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani! V boju za svoje politične ideale narodno-napredna stranka bridko občuti silni napor nasprotnikov, ki neprestano javno in tiho rovarijo in spletkarijo proti narodno-napredni stranki v nadi, da ji preprečijo pot do vzvišenih ciljev, za katerimi stremi.

»Slovenski Narod«, čigar cenjeno uredništvo je v Vaših rokah, pa je vedno zvesto stal ob strani narodno-napredni stranki in je vsakokrat zastavljal vplivno svojo besedo za ideale narodno-napredne stranke; to smo zlasti čutili v zadnjem času pri delovanju izvrševalnega odbora, poslanec narodno-napredne stranke v državnem zboru.

Prijeten čut hvalečnosti narekuje nam povodom Vaše 40letnice besede tople zahvale za sobojevništvo. S to zahvalo združujemo prošnjo, da nam tudi v bodoče ne odrečete svoje pomoči.

Sprejmite izraze odličnega spoštovanja, s katerim ostanemo

najvdaneji
Za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke:

Ivan Hribar, Dr. Fran Novak,
t. č. načelnik. t. č. tajnik.

Nadalje smo prejeli naslednjo brzojavno čestitko:

Belgrad, 31. dec.
Srbski tiskovni urad čestita uglednemu »Slovenskemu Narodu« na štiridesetletnici obstoja in mu želi v bodočnosti še lepših in večjih uspehov.

Ivanič, Ristić, Milovanović, Taletov, Marković, Plut.

Prejeli smo nadalje od vseh strani slovenske domovine od prijateljev, sodelavcev in naročnikov čestitke k 40letnici našega lista.

Bodi vsem, ki so se nas spominjali, izrečena iskrena zahvala za zagotovilo, da bo »Slovenski Narod« tudi v prihodnje vedno zvesto izpolnjeval svoje dolžnosti.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 2. januarja.

—Pridige v oštariji. Blizajo se deželnozbornske volitve in klerikaleci so že začeli zlorabljati vero v svoje nečiste politične namene. Ker zaležejo cerkveni govori samo še na kmetih, poskušajo klerikaleci v Ljubljani z nekaj novim: s cerkvenimi govori v oštarijah. Prve take govore je aranjiral škof v »Unioni«. Vedoč, da bi se za itak znane in vobče jako slabe domače govornike nihče ne zanimal, je škof angažiral nekega nemškega meniha Rösslerja, ki ga je na razposlanih vabilih proglasil za znamenitega strokovnjaka v vseh ženskih zadevah. Rösslerjeve pridige v Unionski oštariji so bile seveda nemške. Prirejevanje vsakovrstnih nemških pridig, misijonov itd. to je sploh specialiteta ljubljanskega škofa. Z vabilu na Rösslerjeve govore je škof prepravil celo Ljubljano. Sploh ima škof navado, da nadleguje s svojimi pošiljavami tudi ljudi, o katerih lahko ve, da žele, naj jih v miru pustijo. Ob sebi se umeje, da so bile odzake na teh vabilih — nemške. Adres obstoje nimško-klerikalna zveza, se je tudi škof pomemuril. Na pridige v Unionski oštariji je bilo vabljen samo ženstvo. Namen pridig je bil, na hujškati ženstvo zoper napredno stranko. Nemški pridigar je na vse načine rohnol zoper napredno stranko in rotli ter zaklinjal ženstvo, naj vplivana može, da bodo klerikalno volili. To misel je neprestano pletel, zdaj pri tej, zdaj pri drugi priliki. Vse te pridige so bile čisto navadna hujskarija. Pri polizobraženem ženstvu bodo seveda že imele nekaj uspeha, saj umstveno nerazviti ljudje radi sedajo na duhovniške limanice, ali da bi se izobraženo ženstvo dalo premotiti, se nam zdi čisto nemogoče. Kar se nam pripoveduje o teh pridigah »strokovnjaka« Rösslerja, kaže, da se je mož zastonj trudil. V vabilih je bilo rečeno, da lahko udeležence pisмено stavljajo vprašanja. Podanih je bilo precej vprašanj. »Der berühmte Fachmann« za »Lieben und Leiden der Frau« jih je pa precej pomečkal. Vprašan je bil tudi zaradi muze na Prešernovem spomeniku, češ, kako pa to, da je v Vatikanu toliko nagib ženskih kipov. »Fachmann« je to vprašanje spravilo v največje zadrego in ni si vedel pomagati pametneje, kakor da je rekel: »V Vatikanu so sami umotvorili, muza pa ni umotvor.« Če razume nemški pater o ženskem vprašanju toliko, kakor o umetnosti, bi bil lahko doma ostal. V Vatikanu je namreč na

trcate kipov, ki se kot umotvori z muzo na Prešernovem spomeniku še primerjati ne morejo. Zaključek Rösslerjevega gostovanja je bila velika »fehtarija«. Rečeno je bilo, da bodo pridige zastonj, naposled pa se je izkazalo, da je denar tudi pri patru Rösslerju glavna stvar. Nekateri klerikalne gospe in gospodične so vprizorile veliko pobiranje daril za patra in za pokritje stroškov in pri znani noblesi ljubljanskega ženstva se je ta »coup« dobro obnesel.

— Predkoncesijo za železnično progo od kranjske meje pri Idriji do Sv. Lucije je podelilo c. kr. železnično ministrstvo z razpisom št. 60984/2 z dne 29. decembra 1907 konsorciju za vrhniško - idrijsko železnico v roke župana Hribarja. To predkoncesijo ima že sicer deželni odbor goriski; a ker se ni prav nič ganil, da bi bil oddal napravo splošnih načrtov, oddala se je sedaj imenovanemu konsorciju, ki je splošne načrte za progo od Vrhniške čez Idrijo do goriske meje že dal izgotoviti. Kakor se nam poroča, odda sedaj konsorcij trasovalna dela takoj in bodo splošni načrti za progo od kranjske meje do Sv. Lucije najkasneje do meseca junija izgotovljeni ter ministrstvu predloženi. Imenovani konsorcij je pa tudi še zaprosil za predkoncesijonovanje železn. prog Ljubljana - Brezovica ter Sv. Lucija - Tolmin; poleg tega pa daje izgotovljati varijanto za progo Podlipa - Žiri - Hotedersica, mesto že projektovane trase Podlipa - Rovte - Hotedersica. Kakor vidno, opazamo v železničnih zadevah pri nas živahno gibanje, ki nas napolnjuje z najboljšimi nadami. Zlasti pričakujemo od energičnega konsorcija, kateremu imamo zahvaliti železnico Brezovica - Ljubljana, da nam kmalu pripomore do železnične zveze Ljubljana - Sv. Lucija. Kakršnega pomena postane potem Ljubljana v mednarodnem železničnem prometu, ni nam treba posebej naglašati.

— Občinske volitve v Lukovici pri Brdu so bile že pred 14. meseci, a še do sedaj niso ne potrjene, ne ovržene. Vloženih je bilo nekaj rekurzov, za katerih rešitev bi zadostovala skromna inteligenca najmlajšega diurnistka, a ti rekurzi še vedno niso rešeni. Ker smo o upravičenem strahu, da utegnejo ti rekurzi pred rešitvijo strohneti na c. kr. mizah, si dovoljujemo tem potom vprašati, koliko časa bo še čakati na rešitev?

— Volitve v gorški deželni zbor bodo 2. marca za splošno kurijo, 4. marca za kmečke občine, 6. marca za mesta, trge in trgovsko-obrtno zbornico, 7. marca pa za veleposestvo.

— 25letnico političnega in časniškarskega delovanja je slavil včeraj državni poslanec g. prof. Matko Mandić v Trstu. Požrtvovalnemu boritelju za pravice hrvaškega in slovenskega naroda v Primorju izreka pri tej priliki svoje iskrene čestitke tudi »Slovenski Narod«. V Istri se je sestavil poseben odbor, ki si je nadel nalogo, da dostojno proslavi jubilej prof. Matko Mandića. Na čelu tega odbora je dr. poslanec prof. Vekoslav Spinčič.

Družba sv. Mohorja in Gregorčičeve poezije. Zadnjič smo priobčili naznanilo družbe sv. Mohorja, da izda Gregorčičeve poezije, katere izbere znani slovenski pesnik A. Medved. K temu piše »Soča«: »Prav! Lepa misel! Ali bojimo se, da se izvede tako, da ne bo prav. Če bi volil pesnik Medved po svoji volji, potem izbere brez dvoma iz poezij Gregorčičevih vse one, ki so mu prinesle ime; odličnega pesnika. Ali bojimo se, da bi odbor družbe sv. Mohorja ne bil prav zadovoljen s tako zbranim gradivom. Ljudje, ki odločujejo v družbi, bodo iskali svojega Gregorčiča; skušali bodo prikrojiti vse tako, da bomo imeli pred seboj pač lep šopek mičnih poezij, toda »glave in srca« pesnika ne bo mogoče spoznati iz njih. Nam se zdi, da bi utegnili biti tako. Zato pa opozarjamo družbo, naj poda tako knjigo Gregorčičevih poezij, da ne ugajala vsem, ne le klerikalcem. Ne polovičarskega, ampak celega Gregorčiča hočemo imeti v izdaji družbe sv. Mohorja!« — Smo docela istega mnenja in istih zahtev.

— Klerikalno narodnjaštvo. Vrhunec lumparje je dosegel gotovo »slovenski« klerikalni list »Slovenec«. Grozno ga je zabolelo razkrinkanje dr. Benkovičevega narodnjaštva in sedaj ga pere kakor zna le on, z lažjo in slobnim zavijanjem. Sodnijsko se je dokazalo, da se je Benkovič v resnici potoval za glasove hrastniških nemčurjev, a še se drzne »Slovenec« to tajiti. Čemu je torej pisal dr. Benkovič Wiltsehniggu, kdaj naj pride na pogovor na Zidan most? — Sleđnjič so »Slovenčevci« izprevideli, da vsi protidokazi nič ne veljajo, in obrnili so kopje: »Benkovič ni kriv, da je nemška šola v Hrastniku!« Za vraga, kdo pa je to trdil, kdo?! Konstatiralo se je samo, da je dr. Benkovič pritrdil upravičenosti pomemčevalnice v Hrastniku. To se je pribilo in nič drugega in to je faktum, ki ga ne pokrijejo potoki

umazane »Slovenčeve« tinte. In tudi to imenujemo mi narodno izdajstvo, poleg že navedenega prakticiranja s hrastniškimi nemčurji. Višek klerikalne slobnosti pa tiči v temle: dr. Benkovič ni kriv, da je nemška šola v Hrastniku, kdo je torej kriv? Hrastniški liberalci (so Slovenci) in njih netaktno postopanje napram tamošnjim renegatom. Risum teneatis! Oj te satanske klerikalne lopovščine! Da se niso dali izživati na svoji zemlji, da niso trpeli, da bi se »heilalo«, da niso privolili izobesiti frankfurtarja, da so stali vedno na strani slovenskega delavstva nasproti njegovim nemškim zatiralcem a la Leiller i. dr., da so iztrgali krajni šolski svet nemškim privranci, da se ta krajni šolski svet ni strinjal s tem, da bi se na šoli, kjer je 600—700 slovenskih in 20—30 nemških otrok, nameščali samo nemčurski učitelji, to imenujete vi netaktno postopanje napram Nemcem. Seveda je umevno to pri dr. Šusteršiču, Korošcu & Komp., ki smatrajo Celje, torej tudi Hrastnik za »fremdes Gebiet« za Slovenec. Občina je postavila novo šolsko poslopje, ker staro ni več zadostovalo in da se loči deklice in dečke. In kaj je prišlo prusofilskim razgrajajem v glavo? V novem posloppu naj bo nemška šola, v starem slovenska. Občina je slovenska (župan je bil takrat še Roš) in Hrastnik za nas ni »ein fremdes Gebiet«, kajpada se ni ustreglo pobožnim željam naših renegatov. — Postavili so si lastno poslopje. Kaj se je dalo storiti? Slovenci so si priborili otroška vrta, prevzeli malone vse ogromne stroške zanja, agitirali, poučevali in svarili starše, noben duhovnik, ne en klerikalec ni zihnil besede, ne en klerikalni list ni napisal črke proti nemški šoli. A sedaj kriče in pravijo, da so netaktno postopali naprednjaki proti Nemcem! S pasjim bičem nad tako breznarodno sodrgo!

— Iz sodne pisarniške službe. Sodna kancelista v Ribnici Anton Spende in Bogomir Trepežnik sta imenovana za oficijala. Pisarniški višji predstojnik v Novem mestu, Franc Koderman je imenovan za pisarniškega ravnatelja. — C. kr. nad sodišče je imenovalo za nadoficijale v IX. činovnem razredu oficijale Ignacija Gabriča, Alberta Pogačnika, Karla Sinkovca in Frana Sirnika, vse v Ljubljani, za oficijale pa kanceliste Frana Urbantschitscha pri c. kr. sodišču v Ložu, Boltežarja Bählerja pri c. kr. sodišču v Idriji, Jožefa Pototschniga pri c. kr. sodišču v Cerknici, Antona Novaka pri c. kr. sodišču v Senožečah in Ivana Benkoviča pri c. kr. sodišču v Ljubljani.

— Iz politične službe. Absolvirani pravnik Leonid Pitamio je pripuščten h konceptni praksi pri političnih oblastvih na Kranjskem.

— Odlikovanje. Finačni tajnik Josip Sterbenk v Gradišču je dobil ob priliki upokojitve viteški križec Eran-Josipovega reda.

— Iz davčne službe. Davčni oficijal Anton Burger je imenovan za davčnega upravnika v IX. davčni asistent Franc Gostiša pa za davčnega oficijala v X. čin. razredu.

— Novi poročniki v rezervi so postali z novim letom Ivan Režek pri 17., Avg. Zadnik pri 2. bosanskem polku, Peter Bradaška pri 27., dr. Ivan Vuk pri 47., Ivan Kepec pri 87., Fr. Goršič pri 27., dr. Milan Šerko pri 27., Bruno Trobej pri 87., R. Zaharija L. Pauer, Anton Lovše, Frid. Deu, dr. K. Kuhelj, Ferd. Tomažič, Ciril Premerl, Miroslav Senekovič in Ivan Perles, vsi pri 27. polku. Karel Dreč, pri 17., Ernest Vargazon pri 4. bos. hercegovinskem, Gabrijel Verbič pri 17., dr. Ig. Rutar, Jos. Urbano, Fr. Žagar, Leo Mencinger, vsi štirje pri 7. topničarskem polku; Ferd. Juvandžić, Jos. Kopriva in Fran Podlogar pri trenu.

— Iz gledališke pisarne. Nocoj (par) se poje četrtič v Ljubljani Gounodova velika opera »Romeo in Julija«. Naslovni partiji sta v rokah gospe Collignon in gospoda Jastrzebskega. — v soboto (nepar) se ponovi Gerhart Hauptmannov igrokaz »Roza Bernd«.

Občni zbor »Narodne čitalnice« ne bo jutri zvečer v »Narodnem domu« zaradi nepričakovanih ovir. Kdaj bo, se pravočasno naznani.

Silvestrov večer ljubljanskega »Sokola« je bil v tork zvečer v Sokolovi dvorani v »Narodnem domu«. Kljub mnogim drugim sličnim prireditvam isti večer po našem mestu se je pokazalo, da ima »Sokol« svoje občinstvo, ki mu ostane zvesto vsikdar. Obširna dvorana in galerija sta bili natlačeno polni. Spored večera je bil kaj raznovrsten in obširen. Poleg sviranja Društvene godbe, ki je v vsakem oziru storila svojo dolžnost, je nastopil kvartet in oktet, ki je z dovršenostjo pel, da je moral vselej dodati po eno pesem, mramor-

nati kipi so bili vsak sprejeti z znaki odobravanja, g. pl. Sladović je pa za umetniško proizvajanje obširnega svojega programa žel najburnejše ploškanje, da je dodal še mnogo krasnih točk, katerih se g. Sladović na vedno novo zahtevanje ni nikoli zmanjkalo. Zlasti proizvajanja na pri nas nenavadna glasbila so bila dovršena. Opolnoči je bila alegorija. Onemogli starec leto 1907 se je trhel zgrudil, na njegovo mesto je pa stopilo smaglasno mlado, sveže leto 1908, krepko in čilo kot Sokol. Vsevpred je zadonelo med občinstvom »Veselo, srečno novo leto!«, godba je pa navdušeno igrala sokolsko koradnico. Okoli ene po polnoči se je pričel ples veselih poskočnih ljudi ter trajal neumorno do ranih jutranjih ur. Zakaj ne bi pričeli novega leta v veselju? Zabava je bila za vse udeležence večera in za vsakega posameznika popolna, v kar je poskrbel »Sokol«, preskrbeč vseskozi zanimiv spored, pa tudi restavracija g. Keržnik se je v vsakem oziru potrudil, da zadovolji svoje gosta s pristno kapljico in izvrstno kuhinjo.

Silvestrov večer »Ljubljanskega Zvona«. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, ki razvija v zadnjem času prav živahno delovanje, je v tork priredilo v »Mestnem domu« za člane in prijatelje društva Silvestrov večer. Ker je na Silvestrovo polno zabav na vseh koncih in krajih, smo se baš, da ne bo prireditve v »Mestnem domu« posebno številno obiskana. Z zadoščenjem konstantujemo, da se ta bojazen ni izpolnila, zakaj na zabavni večer je prihitelo toliko občinstva, da je bila dvorana »Mestnega doma« skoro pretesna. Spored večera je bil prav skrbno izbran; večji del programa je izpolnil oddelek vojaške godbe domačega polka št. 17 iz Celovca, ki je sviral v splošno zadovoljnost večinoma same slovenske in slovanske komade. Izmed pevskih točk je nam zlasti omeniti prekrasno Viharjevo skladbo »Na Oslju gradu«. Dasi je skladba silno težka, jo je vendar zbor pel docela zadovoljivo. Posebno sta se pri tej točki odlikovala solista gđc. Stefka Skrbinkova in g. Jos. Križaj. Gđc. Skrbinkova nima sicer močnega glasu, a poje s čustvom in z umetniškim umevanjem; pozna se ji, da ima dobro šolo. G. Križaj je znan kot izvorsten pevec z obsežnim, velesimpatično do nečim baritonom. Njega hvaliti, bi bilo odveč, pripominjamo samo, da nam g. Križaj obeta v najkrajšem času nadomestiti Julija Betetta. Komichen prizor »Za prostost« je vzbudil mnogo smeha. Nismo sicer okosrčni, vendar pa se nam ne zdi posebno okusno rabiti melodijo narodne himne »Naprej zastava Slave« za razne paradije. Opolnoči je imel društveni predsednik g. Zirkelbach nagovor, v katerem se je ozrl na društveno delovanje v preteklem letu ter voščil članom in gostom veselo novo leto. Spored je zaključila res krasno komponirana alegorija. Po polnoči se je razvil animiran ples, ki je trajal do ranega jutra. Jedila in pijače je imelo društvo samo v oskrbi, kar je nam posebej pohvaliti, ker se je odbor potrudil, da je gostom preskrbel dobro pijačo in okusna jedila za primerno ceno.

Pevsko društvo »Slavec« priredi v ponedeljek, dne 6. t. m., ob 8. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« »Pevski in zabavni večer« s petjem, komičnimi prizori, tombolo, plesom in ob igranju na klavir s prosto vstopnino. Cene jedilom in pijači navadne. Ker leto društvo vse svoje prireditve najtočneje in z velikimi uspehi izpolni, želeli je obilne udeležbe.

Društva železniških uradnikov (skupina Ljubljana) občni zbor bo v nedeljo 19. t. m. ob šestih zvečer v hotelu »Južni kolodvor« (Seidl) z navadnim dnevnim redom. V slučaju nesklepnosti bo isti dan pozneje drug občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število navzočnih članov.

Jubilejsko slavnost ob 60letnici cesarja Fran Josipa priredi 14. in 15. avgusta 1908 ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo s tem-le programom: Na predvečer mirozov, zjutraj budnica, ob 8. maša, ob 10. velika vaja, ki se naznani s strela na Gradu, ob 11. se predstavi deputacija deželnemu predsedniku, ob 1. banket s streljanjem na Gradu, ob 4. in 7. velika ljudska veselica v »Zvezdi«. K slavnosti se povabijo vsa kranjska gasilna društva.

Gospodom poverjenikom in članom »Matice Hrvatske«. Čas je, da se zbere in pošlje članarina. V doli, ko se na vseh poljih prepovraja jugoslovanska misel, ne bi smelo biti izobraženega Slovenca, ki bi ne imel hrvatskih knjig, in to tako po ceni (3 K), kakor so baš Matičine knjige. Letos izide pri »Matici Hrvatski« zbirka slovenskih povesi in novel (od Cankarja); na to knjigo je zlasti opozoriti profesorje slovenščine, oz. srednješolske mladež. Razen tega dobimo med

drugim veliko ilustrirano delo »Zrinjski-Frankopanska slava« (znanstvene razprave, leposlovje o teh znamenitih itd.) ter Hrv. Kolo s par izvirnimi in obširnimi razpravami o Slovencih — Pošlje se denar najbližjemu poverjeniku ali direktno »Matici Hrvatski«, Zagreb.

Društvo sv. Jeronima v Zagrebu, ki stremi med Hrvati za isto-vetno svrbo kot pri nas Družba sv. Mohorja, je podpisane poverjenik Društvo izda za svoje člane vsako leto po pet knjig razne vsebine. Društvenina svetojeronimska je sila nizka: Dostmrni člani plačajo enkrat za vselej 10 K, juristične osebe 20 K, letniki »kronaši« po eno krono na leto in dobe za ta neznatni prispevek vse tisto leto izdane publikacije. Vljudo pozivljamo naša p. n. bralna in druga društva, knjižnice in gospodo rodolube sploh k obilnemu pristupu. Pokažimo dejanski, da nam je mar pospesjevanje hrvatsko slovenskega edinstva! Narodna čast naša zahteva, da se med nami pomnoži število Svetojeronimcev. Članarino sprejemam do 15. februarja t. l. Na poznejša oglašila ne morem jemati ozira. Člani izven Ljubljane naj prilože tisti kronični 20 h za ekspedicijske stroške, in če ne morem sprejeti nakaznice. — Slovensko časopisje prosim vljudo za ponatis tega poziva. — Fr. Podkrajšek, tajnik »Slovenske Matice« v Ljubljani.

Zopet podraženje premoga. Trgovci s premogom so zopet podražili premog za 10 vinarjev pri 50 kilogramih. Svoj sklep utemeljujejo s tem, da jim je trboveliska družba premog podražila za 15 vinarjev, železnica pa tovarnino za 2 K. In spričo takim dejstvom se upajo krščanski socialci v državnem zboru trditi, da ni nobene draginje in da so vse pritožbe o draginji le švindeli.

Popelen solnični mrk bo jutri 3. januarja, vendar ga pri nas ne bomo videli, ker se začne še le zvečer.

Tašče se je hotela znebiti. Franciška Prelesnik v Vrhpoljah pri Kamniku, zato je dela 73letni Marjeti Prelesnik zdrobljenega stekla v kolač Starka je jedla nekoliko, pa je kmalu prišla na zločin. Vzrok dejanja Franciške Prelesnikove so vedni domači prepri, vsled katerih je morala sneha z možem in otroki že s hiše za par let.

Konkurz razglašala deželno sodišče nad premoženjem trgovca z usnjem, Ivana Jegliča v Trzinu. Upravitelj konkurzne mase je notar Marinšek v Trzinu.

Bralno in pevsko društvo »Toplice« v Toplicah priredi v nedeljo, dne 5. januarja 1908 veselico v gostilni g. Mihaela Zupanca »Pri mostu« s petjem, predstavo veseligre »Vaški potepuh« prosto zabavo in plesom.

Za slovenske napise. Iz Postojne se nam piše: Kakor znano, so na kolodvorski restavraciji in deloma na kolodvoru samonemški napisi. Postojnska občina je pravkar pisмено zahtevala, da Južna železnica te napise čim prej odstrani, ker ne odgovarjajo jezikovnim razmeram v trgu in v deželi in jih nadomesti s slovensko-nemškimi. Na tem mestu pripominjamo, da imajo samo napadi potom časopisov le slab ali pa sploh nikakšen uspeh; zahtevati morajo slovenske napise občine same. Radovedni smo pa zelo, kdaj vendar enkrat izgine tudi sredi postojnskega trga oni škandalozni in izizvalni samonemški napis »Hotel ung. Krone«? Ali se čaka mar na stoletnico...? Upamo, da lastnik hiše, g. Dekleva, vseeno ugodno opravičeni želji tržanov in napravi samoslovenski napis. Vederemo...!

Važna razsodba. Pred kratkim se je vršila pred kazenskim dvorom na Dunaju važna razprava. Tovarnar Josip Samša iz Ilirske Bistrice je hotel rabiti vodo iz ondotnega vodovoda v industrijalne svrhe. (Za napolnjevanje praznega kotla). Vodne interesente pa mu vode niso hoteli dovoliti z motivacijo, češ da jim vode pri vodnih žagah po letu primanjkuje in da sploh nikomur ne dovolje rabiti vodovodne naprave v industrijalne svrhe. Kakr se nam poroča, so interesente Josip Domlaš in drugovi to pravdo izgubili. Pokazalo se je namerč, da bistriški vodovod, ne škoduje v suši v toliki meri žagam, kakor je bilo označeno v pritožbi. Dognalo se je dalje, da o primanjkanju vode v vodovodu ne more biti govora, saj tako dolgo ne, dokler teče noč in dan voda, v kopalnicah in v tleh bistriških tovarnah in sicer v tovarni testenin, pivovarni in tovarni usnja.

Pri občnem zboru »Košanskega pevanskega društva« se je konstituiral odbor tako-le: Predsednik g. Janko Grad, podpredsednik g. Anton Čič, tajnik g. Vladimir Žnidaršič, blagajnik g. Frano Kaluža. Odborniki gg. Josip Kaluža st., Jakob Dolgan, Josip Samša, Ivan Samša, Matija Ambrožič, Josip Papis, Andrej

Valencič. Pregledovalci računov gg. Josip Dolgan, Anton Dolgan, Josip Kaluža.

Iz Gola pri Vipavi. Gospoda mučnu Jančuk svetujemo, naj pusti g. župana glede dovoljenja za godbo in ples pri miru. Zvedeli smo namreč, da Janček toliko vpliva na g. župana, da si ne upa nam fantom dati dovoljenja za godbo in ples. Gosp. Janček je menda pozabil da je tudi on fant in ako tudi v nadalje ne bo pustil glede tega dovoljenja g. županu prostih rok, objavili bomo nekatere odlomke iz njegovega fantovskega življenja, kakor n. pr. za časa Trampuža I itd. Vendar upamo, da bode to zadostovalo. — Colski fantje.

Kruto ravnanje. Provizorično nastavljeni pismonoša Josip Zornik v Opatiji je imel izročiti 8. decembra gospe Weinbergerjevi 500 K, ki jih ji je poslal brzojavno njen mož. Opravič je svoj posol. 17. decembra pa pride k poštnemu upravitelju v Opatiji Weinberger z ženo in pripoveduje, da je njegovi soprog izročil pismonoša le 300 K. Posvami Zornik je odločno trdil, da je izplačal 500 K. Upravitelj je vso stvar naznanil poštnem ravnateljstvu v Trstu, kjer so takoj suspendirali Zornika brez vsake preiskave in ga naznanili sodišču. To postopanje napram ubogemu uslužbencu se mora imenovati kruto in krivično. Zakaj se ni preje vršila preiskava? Ker pride ta stvar pred tržaško sodišče in morda še celo pred porotnike, bi bilo dobro, ako bi se naši prvaki nekoliko zavzeli za stvar in s tem rešili morda nedolžnega listonoša Zornika.

Cvetočo češpljo je našel neki gospod pod Kumom pri Radečah. Neka ljubezna gospodična jo je prinesla v naše uredništvo.

Hrastniška nemška šola. Piše se nam: V „Slovenca“ napada nekdo brez vsakega vzroka hrastniške narodnjake, da so ti sami zakrivilili z raznimi izjavami šulferajnsko šolo in obljublja nam poklicati tiste čase malo v spomin. Noben slovenski klerikalec od škofa pa do zadnjega mežnarja ni sicer vreden, da se mu odgovarja, vendar to storimo, da opozorimo naše ljudi na najnovejšo klerikalno hudobijo. Volitve v dež. zbor bodo januarja in klerikalci si hočejo zagotoviti par glasov hrastniških nemških klerikalec. To je vzrok, da napadajo može, ki so v delu za narod osiveli, dočim skrbje klerikalci le za svoje trebuhe in za svojo malho. Ali želite kaj več o tej vaši nikdar polni malhi?? Vam radi postrežemo!

„Kmečki zvezarji“ so na svojem zaupnem shodu v Celju dne 30. decembra 1907 — tako se nam piše iz Savinske doline — postavili kot kandidata v deželni zbor štajerski mestu dr. Dečka, kakor ste brzojavno to že javili, kmata Alojzija Trglava iz Zg. Grušovlj v Savinski dolini. No, mož je prav po intencijah klerikalne „Kmečke zveze“! On se je že izkazal kot vrl nasprotnik ljudske šole in učiteljstva. Boljšega bi torej naši „zvezarji“ ne bili mogli postaviti kot kandidata za bodočega „ljudskega“ zastopnika!

Ljudske šole v Celju so se radi epidemično se pojavljajočih ošpic — zlasti v okolici — začasno do 15. januarja zatvorile in sicer glase odredbe štajerske namestnice z 1. 1906.

Nove doklade. Iz Celja se nam piše: Zopet so zvišali stanarinski novec (Zinskrentner) za 40%, tako da bodo odslej najemniki stanovanj v našem mestu plačevali 10% od svoje najemnine teh doklad. In to vse na račun „bodočega“ — vodovoda!

Nemške ljudske šole v Gaborju pri Celju glasom sklepa mestnega odbora celjskega z dne 30. dec. 1907 ne bodo zidali; zmanjkalo jim je v to — vključ „ehrengabe“ nemškega schulvereina v iznosu 100.000 K — novcev. Je pač krž! Samo nemško besedičenje še ne stvarja šolskih poslopij!

Nemškutar? Celjski „Narodni List“ poroča, da je igral zdravnik dr. Anton Kunst v St. Pavlu pri Freholdu zelo klaverno vlogo pri volitvah v okrajni zastop celjski. Dr. Kunst je baje pregovoril učitelja Sadnika, da je volil z Nemci, obenem pa je tudi izposloval od baronice Heckelberg volilno pooblastilo za Nemce. Ne vemo, koliko je resnice na tej vesti, to pa je nam znano, da je bil Kunst za časa gimnazijških in vseučiliških študij zaveden Slovenec in kot tak celo predsednik akad.-teh. društva „Triglava“ v Gradcu. Ali spada tudi dr. Kunst med tiste, ki radi par grošev, ki jih dobivajo od Nemcev, žrtvujejo svoje narodno prepričanje? Nemškutar, ki se je v zgodnji mladosti vsled slabe vzgoje prelevil Slovenca v Nemca, vzbuja naše pomilovanje, če se pa Slovenec, ki je poleg tega še akademično izobražen, izneveri svojemu narodu v letih, ko nosi že štiri križe na hrbtni, je vreden največjega zaničevanja in dostojen, pošten človek se mora s standom in gnusom obračati od takega individua!

Samomer. Iz Savinske doline 31. decembra: Pri St. Petru v Savinski dolini ustrelil se je davčni asistent Fran Klemenčič iz Laškega trga. Pravijo, da se je možu zmešalo. Rajniki je bil prej „prakticiral“ v Celju ter tu postal — odpadaik.

Narodne čitalnice v Slovenjem Gradcu občni zbor bo dne 5. t. m. ob 3. popoldne v prostorih „Narodnega doma“.

Tajne volitve v občinske zastopse se uvedejo na Štajerskem. To zadnji zakon je že razglašen, a stopi v veljavo v treh mesecih.

„Deutsches Heim“ v Pulju in tamošnji Italijani. Te dni so Nemci, oziroma njih privrženci, živeli v Pulju, otvorili v prejšnjih prostorih restavracije „Budweis“, svoj dom, nad kojim se blesti nadpis v frankfurtskih barvah: „Deutsches Heim“. — O priključitvi se izdali proglas, da naj se pod to streho zbira vse, kar stoji na braniku nemške ideje „an der schönen blauen Adria“. — Seveda je med temi „Nemci“ največ takih, po kojih žilah se pretaka ravno tako malo nemške krvi, kakor po žilah puljskega župana dr. Staniča italijanske. Nadpis v frankfurtskih barvah in proglas za propagando nemške ideje ob Adriji je puljsko irreudento kaj nemilo dirnil. Obelodanili so v humorističnem glasilu „Giornaleto“ članek, v kojem se Nemcem dobrikuje na način, ki se mora tudi poštenim Italijanom stideti, češ: „caro Guccio! Saj imaš pravo na svoj dom v Pulju, to priznavamo; toda bodi nam dober! Ne druž se z našimi sovražniki Slovani, temveč ostani — ako že ne na naši strani, pa vsaj miren, — saj vidiš, „caro Guccio“, le mi smo pravi nasledniki Romula in Rema, mi: podestà dr. Stanič iz Vrsarja, prvi mestni svetnik Dejak iz Notranjske, Baksa, urednik „Giornaleto“ itd. Nam Italijanom „puro sangue“ spadajo te zemlje te „terre italiane“. Naša je lastnina, a ti, „caro Guccio“, ti bodi miren in drži z nami!“ — Nemški Mihel — katerega zunanost pa jasno priča, da je iz rodu madame „Libuše“ se je vsled teh sirenskih glasov sladko nasmehnil, vendar pa — videč politično situacijo, v kateri se nahaja — je italijanskega petolizca v svojem nemškem glasilu nekako tako le zakrnil: „Fa fia tu, verfluchter Ketzelmacher!“ Noi totesohi non fokliamo daccare con cattifalsi. Cabito!“ Irudentisti so zafrkacijo seveda vtaknili mirno v žep in „nemški dom“ bo imel seveda mir vsaj do kake demonstracije, ob kateri priliki mu bo „radikalna“ „Giovane Pola“ priredila kak „Ständchen“. — Način klečeplaztva irudentističnega glasila pred nemškim Molohom se nam stidi iz dna duše, ko pomislimo, na kak nesramen način nastopa dannadan to glasilu proti „Narodnemu domu“ in Slovenom v Pulju. In vendar se dobi utopistov, ki bi hoteli, da bi se tem ljudem vrgli pod noge. — Hrvat v Zagrebu in Italijanu v Rimu je lahko govoriti o zvezi, mi pa, ki čutimo tiranske pesti, kličemo: „dol s kamoro!“

Jubilej polka. Polk št. 87 v Pulju je slavil včeraj 25letnico obletnice obstanka. Polk je čisto slovenski. Formiral se je 1. junija 1883 iz po enega bataljona polkov št. 7, 27 in 47 ter iz lovškega bataljona št. 35.

O slovenskih krajevnih imenih. Iz Trsta nam piše prijatelj našega lista: Resnici na ljubo in iz egoizma — tudi jaz sem namreč Ivan — si dovoljujem popraviti članek gospoda Zevnika v sobotni številki „Slov. Nar.“ glede trditve, da ni „Ivanov“ med slovenskimi krajevnimi imeni. Evo dokazi! V občini Krško ob Savi je vinoroden kraj „Ivanji dol“. Na Štajerskem je blizu Radgone vas „Ivanjkovi“. Stiri kilometre zapadno od kraške vasi Komen je selo „Ivanji grad“. Pol ure proti zapadu od izvira znamenite reke Timava je vas „Sv. Ivan“, zadnje slovensko selo pred furlansko nižino. Torej tudi Ivane imamo!

Socialni demokratje v Trstu prično dne 3. januarja izdajati slovenski pisan socialističen tednik „Delavski List“, ki bo glasilo slovenskih socialnih demokratov na Primorskem.

Tatinska družba pred porotniki. Pred tržaškimi porotniki so bili obsojeni zaradi raznih tatvin Gvidon Periss in Henrik Caligaris vsak na 4 leta, Josip Getz na 10 mesecev, Josip Schumaun in Rudolf Balarin pa vsak na 6 mesecev.

Ustrelil se je iz neznanega vzroka v Trstu 20letni pek Marij Deltin in ne bo okrevaj. Deltin je bil svoje dni v preiskavi, ker je bil na sumu, da je umoril kočijaža Praznika in Mohoroviča.

Neve dramatične društvo se je ustanovilo v Kopru pod imenom „Istra“. Prirejalo bo dramatične predstave po zapadni Istri.

Državna subvencija. Za olajšanje nabave sena in stajle na Primorskem je dalo poljedelsko ministarstvo 79.000 K državne podpore.

Obstreljen tat v selu Piferi na Zmujšini v Istri so napadli tatovi hišo Ivana Miličiča in mu hoteli odpeljati živino. Miličič je streljal s samokresom in obstrelil enega izmed tatov, namreč Ivana Bačiča iz Nove vasi pri Poreču. Našli so ga orožniki na tleh, ko so prihiteli vsled strelav na lice mesta.

Kriza v industriji kamna Danes se hiše kaj malo grade s pravim kamnom ampak večinoma s umetnim. Posledica tega je, da je industrija pravega kamna padla. Proti tej nevarnosti industrije umetnega kamna so se vzdignili tržaški kamnoseki, katerim so se pridružili tudi oni s Krasa, iz Istre in Furlanije. Predvčerajšnjim so imeli ti kamnoseki v Trstu sestanek, na katerem je padla maršakakna gorka proti vladi, ki ubija edino industrijo in edini zaslužek v našem Krasu. Vlada se je odločila, da se nova sodna palača v Trstu gradi iz umetnega kamna, da se tako prištedi 400.000 K. Na ta način se je štedilo tudi pri gradnji namestništvene palače tržaške. Kako gre kamena industrija navzdol, dokazuje najboljši število kamnosekov, ki delajo. Vedno je bilo preje v Trstu zaposlenih 350 kamnosekov, v Nabrežini do 650 in toliko tudi v Istri in Furlaniji. Vsega vkup je delalo okoli 2000 kamnosekov. Poleg tega je delalo v kamnolomih nekoliko tisoč delavcev, ki so nakladali in skladili kamenje. Zdaj je v Trstu največ 50 kamnosekov, v Nabrežini 60, v Istri pa tudi nič več. To so posledice industrije umetnega kamna. Ako jo podpirajo privatni podjetniki, jim na vse zadnje ni zameriti, ali da vlada ubija našo domačo industrijo, proti temu je treba nastopiti.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi dne 5. januarja v dvorani „Lehrerhaus“ VIII. Josefsgasse 12 zabavni večer s prijaznim sodelovanjem g. Karla Jeraja (gosle), ge. dr. Prijatelj (klavir), gosp. dr. Rada Posega (bas solo) in sl. društva „Prijatelji tambure v Beču“. Začetek ob sedmih zvečer. Slovenski gostje dobro došli.

Pazite na otroke! V Zagrebu je pustila žena postreška Posavca triletnega Milana in 2letno Marico samo v kuhinji in odšla. Otroka sta prevrnila lonec z vrelo vodo in se tako opekla, da deček najbrž ne bo okrevaj.

Žile si je prerezal v Zagrebu slikarski pomočnik Štefan Babič, ki je padel po stopnicah in imel nož v roki.

Za Slovence in Hrvate zgodovinsko znameniti dnevi v decembru. Dne 25. decembra, torej božični dan, je veliki cesar Napoleon imenoval leta 1809 maršala Marmonta podkraljem Ilirije. Napoleon I., ta največji vojskovodja sveta, je, ko je govoril o Hrvatih, imel navado reči: „Moji vredni in junaški Hrvati!“ Kaj je hotel ta veliki človek s kraljestvom ilirskim? Hotel je pod tem imenom očitati staro hrvatsko kraljestvo in pod tem imenom združiti vse hrvatske dežele v eno, da ne bodo — kakor so sedaj razcepljene — pod razne vlade in da se Hrvatom v Banovini (Hrvatska in Slavonija) usiljuje madjarski jezik! v Bosni in Hercegovini madjarski in nemški, v Istri in v Dalmaciji italijanski. Ali pride čas, ko našemu narodu zopet zasije na prag sonce svobode. „Zora puca, bit čo dana“ — tako je zapisal nesmrtni pesnik Preradović. Le vztrajno, le složno istemu cilju nasproti, pak pridemo do zadnje svrhe, do narodnega ujedinjenja. Dne 12. decembra 1848 in 12. decembra 1907 ostane neizbrisna v zgodovini našega naroda. Pred 59 leti, dne 12. decembra je izšlo kraljevo ročno pismo, s katerim se je izrekla Hrvatom zahvala in zaupanje, ker so se borili proti Madjarom. Dne 12. decembra 1907 pa je izšel kraljevi odlok, s katerim se razpušča hrvatski sabor, ker je prišel v navskrižje z Madjarima obrambo svojih pravic! To so zgodovinsko znameniti dnevi, ki dajejo mno misliti Jugoslovanom...

Stavbinske stvari. Od potresa 1895 se je do konca letošnje stavbinske sezone sledeče sezidalo v Ljubljani: Leta 1895 5 novih zgradb, 236 prizidav, 35 prizidav, leta 1896 10 novih stavb, 37 prizidav, 9 prizidav, leta 1897 52 novih stavb, 18 prizidav, 21 prizidav, leta 1898 48 novih stavb, 20 prizidav in 7 prizidav; leta 1899 68 novih stavb, 33 prizidav in 12 prizidav; leta 1900 29 novih stavb, 32 prizidav in 19 prizidav; leta 1901 18 novih stavb, 28 prizidav in 13 prizidav; leta 1902 12 novih stavb, 32 prizidav in 33 prizidav; leta 1903 22 novih stavb, 36 prizidav in 23 prizidav; leta 1904 42 novih stavb, 29 prizidav in 27 prizidav; leta 1905 32 novih stavb, 35 prizidav in 31 prizidav; leta 1906 23 novih stavb, 30 prizidav in 28 prizidav; leta 1907 31 novih stavb, 28 prizidav in 21 prizidav, skupaj 392 novih stavb, 594 prizidav in 277 prizidav. Vsi stroški so znašali 31.088.300 K. Raven tega

so stale poprave pri cerkvah, polkodovanih vsled potresa, 220.000 K.

Mednarodna panorama pod Trnovo nas vodi danes, jutri in v soboto po cesarskih gradovih na Dunaju (Schönbrun). Obisk je priporočati posebno šolski mladini v nazorne svrhe.

Tuji v Ljubljani. Meseca grudna 1907 je prišlo v Ljubljano 2929 tujcev — 825 manj nego prejšnji mesec in 53 manj kakor v istem mesecu lanskega leta. Od teh se je nastanilo v hotelu „Unio“ 556, „Slon“ 479, „Lloyd“ 245, „Avstrijski cesar“ 205, „Malič“ 171, „Ilirija“ 155, „Grajzar“ 157, „Južni kolodvor“ 134, „Štrukelj“ 102, „Bavarski dvor“ 102 v ostalih gostilnah in prenočiščih pa 613 tujcev.

K vlogu v Jelačinovo blagajno. Prvotno se je splošno govorilo in tudi vsi listi so pisali, da je v Pragi prijeli vlomitelj Adamsky priznal, da je v družbi svojih tovarišev vlomil v železno blagajno v trgovini g. Ivana Jelačina na Rimski cesti št. 2. Ljubljanska policija, ki je takoj pozornost na itak znano družbo ulomilcev obračala ter o vlogu praško in druge policije in orožništva deloma brzojavno, deloma pismeno obvestila, se je takoj obrnila z ozirom na te vesti v Prago, odkoder je dobila odgovor, da Adamsky tega ni priznal. Toda okoliščine potrjujejo vse bolj sum, da je vlomiteljska družba vendarle obiskala tudi Ljubljano. Kakor že znano, so tri Zalaznikove prodajalke po sliki Wašinskega spoznale, da je bil isto noč v kavarni z nekim mlajšim človekom in sicer dvakrat. In še ena okoliščina potrjuje sum. Isto dopoldne, ko je bil vlog pri policiji ovađen, sta prišla k tukajšnjemu okrajnemu glavarstvu dva tujca, ki sta govorila nemško in rekla, da sta momentna fotografa, da sta se šele pripeljala in se naselila v Šiški. Za izkaz sta imela neko ogrsko in hrvatsko listino ter prosila za svojo obrt dovoljenja. Pri okrajnem glavarstvu so ju nasvetovali k magistratu, kot pristojni oblasti ter jima obljubili, da, če dobita dovoljenja za mesto pri magistratu, ga dobita tudi tam. Nobenega pa ni bilo k magistratu in tudi k okrajnem glavarstvu nista več prišla nazaj. Uradniki, ki so imeli s tema tujcema posla, trdijo, ko so se jima pokazale slike navedene družbe, da sta bila to Adamsky in Wasinski. Vsekako je to jako sumljiv pojav in ni izključeno, da sta prišla pod to pretežno le ogledovat hišne razmere pri okrajnem glavarstvu za svoječasni vlog. Polcija je na to vest ukrenila vse potrebno, da se stvar dožene.

Prijeli so v Ložu prisiljenca Petra Ivančiča, kateri je dne 16. grudna lanskega leta od dela iz Ljubljane pobežnil in ga oddali zopet v hišo pokore.

Delavsko gibanje. Včeraj se iz Heba pripeljalo 46, predvčerajšnjim pa iz Amerike 60 Hrvatov.

Izgubljene in najdene reči. Posesnik I. P. je izgubil denarnico, v kateri je imel 280 K denarja in neke listine. — Šolska učenka M. anica Lauterjeva je izgubila zlat prstan s safirom. — Strežnica Jera Wekavarjeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 21 K denarja.

Ljubljanski soketot na lok igra nočoj v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri. Vstopnine ni.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 15. do 21. decembra 1907. Število novorojencev 19 (= 26.34 ‰), mrtvorojencev 1, umrlih 14 (= 19.35 ‰), med njimi so umrli za jetiko 2, vsled mrtvouda 1, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 10. Med njimi je bilo tujcev 4 (= 28.57 ‰), iz zavodov 8 (= 57.14 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so boleli, in sicer za otročico 1, za tifuzom 6 in sicer so boleli trije vojak tukajšnje garnizije; tri osebe pa so došle iz dežele v tukajšnjo deželno bolnico, za ušnom 1.

Drobne vesti. — Umor majorja Schönebecka. Zena umorjenega majorja pl. Schönebecka in stotnik Göbel sta priznala, da sta umor imela že davno dogovorjen. Oba so zaprli.

— Grof Lev Tolstoj je padel s konja ter si izvil roko.

— Umrli je belgijski ministrski predsednik Trooz.

— Ugodno bolgarske finance. Leta 1907 je imela Bolgarija 23 milijonov frankov prebitka, proračun za leto 1908 pa izkazuje še 5 milijonov več dohodkov. Država je — Umormiljonarja v Bukareštu so našli umorjenega 75letnega milijonarja Urlaceamija. Našla se je oporoka, v kateri zapušta celo svoje premoženje 20 milijonov svoji komaj 20letni ženi. Splošno se sumi, da je starca umorila njegova žena.

— Iz maščevanja je zanetil v palači grofa Szaparyja v Budapešti aluga Pinterovics. Zgorele so zelo dragocene zbirke. Samo zbirka pahljač iz srednjega veka je bila vredna 150.000 K.

brez dolgov ter ima celo 46 milijonov naloženih v inozemstvu.

*** Obešenčeva pojedina.** V prejšnjih časih so prirejali na smrt obsojenemu pred smrtjo posebno pojedino, ki so se udeležili razum obsojenca tudi krvnik in njegovi pomočniki ter duhovnik. Obsojenec najbrže ni imel posebnega apetita, zato pa so drugi tembolj pridno jedli in pili. Obed je moralo priskrbeti mesto, kjer so koga obesili. S posebnim apetitom so jedli in pili v Frankfurtu dne 21. februarja 1787 ob 6. uri zjutraj. Iz jedilnega lista je razvidno, da so pojedli krvnik s pomočnikom, par magistratnih oseb, duhovnik in na smrt obsojeni grešnik: kotel grahove juhe, prikuha, tri funte pečenih klobas, deset funtov govejega mesa šest funtov pečenih rib, 12 funtov te lečje pečenke in 30 mlečnih kruhkov. Koliko so popili, ni povedano. Posebno rahločuten udeleženec je med obedom predlagal, naj se pojedina nadaljuje po končanem obešenju, češ, da obsojenec zer tako sredo predse da pokvari s tem veselo razpoloženje, in tudi nima pred 9. uro zjutraj potrebnega apetita. Njegov je bil odklonjen, in morali so pojediti in popiti celo zalogo, preden so šli na morišče. Srečni stari časi, ki so rodili tako krepke — živce.

Književnost.

— Idrijske narodne pesmi. Nabral za moški in mešani zbor ter harmonizoval Zorko Prelovec. Založilo delavsko bralno društvo v Idriji. Cena 80 v, s pošto 10 v več. Na prodaj pri Fr. Ciniburku in V. Lapajnetu v Idriji in v »Narodni knjigarici« v Ljubljani. Knjižica obsega 21 narodnih pesmi. Izbrane so prav srečno. Te ljubke preproste pesmice, narodne ne le po besedilu in izviru nego po duhu in po napevih je gosp. Prelovec tehniško spretno in z umetniškim okusom harmoniziral in ne dvomimo, da bodo zlasti pevška društva z veseljem segla po tej knjižici.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigarici« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Odlikovana ministrska predsednika.

Dunaj 2. januarja. Uradna „Wiener Zeitung“ in uradni list ogrske vlade priobčita jutri cesarjevo svojo ročno pismo, s katerim cesar podeljuje ministrskima predsednikoma baronu Becku in dr. Wekerleju v priznanje njihovih izrednih zaslug pri sklepanju nagodbe velike križce Štefanovega reda.

Za ravnopravnost češkega jezika.

Praga 2. januarja. Odvetnik dr. Valenta je vložil za neko češko stranko v Jahimovu tožbo v češkem jeziku. Sodišče je to tožbo odklonilo, ker ni bila pisana v nemškem jeziku. Dr. Valenta se je pritožilo na okrožno sodišče v Hebu. Toda tudi prizivno sodišče je odločilo, da sodišče v Jahimovu ni primorano sprejeti češke vloge, češ, da češki jezik v Jahimovu ni „v deželi navaden“. Češki poslanci bodo pri vladi energično protestirali proti ukrepu okrožnega sodišča v Hebu ter uvedli veliko akcijo, da se pripozna ravnopravnost češkega jezika tudi pred sodišči hebskega okrožja.

Minister Prašek pred svojimi volilci.

Praga, 2. januarja. Češki minister-rojak Prašek odide te dni v svoj volilni okraj, da poroča svojim volilcem o svojem parlamentarnem delovanju in o nagibih, ki so ga vodili, da je sprejel ministrski portfeli. Glavni shod svojih volilcev priredi v Brandisu.

Proces Moltke-Harden.

Berolin 2. januarja. Danes bi morala biti zadnja razprava o procesu Moltke-Harden. K obravnavi Harden ni prišel. Njegov zagovornik je izjavil, da je Harden tako nevarno obolev, da ni mogel priti k obravnavi. Sodni dvor je sklenil poslati k Hardenu zdravnika Eulenbarga, da ga preišče.

Krvavi nemiri v Besarabiji.

Odessa 2. januarja. V Besarabiji so nastali veliki nemiri, ker je generalni guverner odredil, da se marajo zaostali davki nemudoma vplačati. Med kmeti in policijo je prišlo do krvavih spopadov, pri katerih je bilo 15 oseb ubitih, ranjenih pa veliko število. Vlada je odredila, da se pošljejo v Besarabijo dragonci, da napravijo mir in red.

Sistirana ustava za Barcelono.

Medrid 2. januarja. Kralj Alfons je podpisal naredbo, s katero se začasno sistirajo vse ustavne določbe za Barcelono in okolico.

Shujšanje

... Scottova emulzija ...

zdravo, trdno meso

in daje otrokom veselje do življenja. Kakor hitro otrok kaj poboli, pa mu neugotoma daje "Scotta". Vsaka steklenica Scottove emulzije vsebuje enake, najfinše in najuspešnejše sestavine v vedno enakomernem razmerju.

Scottove emulzije

obsega enake, najfinše in najuspešnejše sestavine v vedno enakomernem razmerju.

Izvirna steklenica 2 K 50 vin.

Naprodaj po vseh 12 lekarnicah.

Se dobi povsod!

Kalodont

neobhodno potrebno zobna Crema

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Zahvala.

Slavna okrajna posojilnica v Krškem je blagovolila kakor vsako leto tudi za leto 1907 nakloniti gasilnemu društvu v Leskovcu 55 K podpore.

Za ta dar ji v imenu društva izreka najtoplejšo zahvalo.

Leskovec, 30. decembra 1907.

F. Butkovič
načelnik.

Zahvala.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo se vsem častitim darovalcem prispevkov in daril k božičnici, kakor tudi vsem gostom, ki so na ta ali oni način k slavnosti pripomogli tem potom najtoplejša zahvaljuje.

Odbor.

Ljubljanska "Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dun. borze 2. januarja 1908.

	Denar	Blago
42% majska renta	6 95	97 15
42% srebrna renta	98 80	99 -
4% avstr. krona renta	69	97 10
4% zlata	14 60	114 80
4% ogrska krona renta	93	93 50
4% zlata	110 80	111 -
4% posojilo dež. Kranjske	97 9	89 90
4% posojilo mesta Spiljet	101 60	101 60
4% posojilo mesta Zadar	99 8	100 85
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902	98 25	99 40
4% češka dež. banka k. o.	98 75	99 75
4% z. o.	97 -	98 -
4% zast. pisma gal. dež. hipotekne banke	99 -	99 50
4% pešt. kom. k. o. z. 10% pr.	11 25	113 25
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	97 50	98 50
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98	99 -
4% z. pis. ogr. hip. ban.	98 25	99 25
4% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98 50	99 50
4% obl. češke ind. banke	99 50	100 -
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	99 90
4% prior. dolenskih žel.	98 75	99 75
4% prior. juž. žel. kup. 1/2%	99 20	99 20
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99 -	100 -
Srečke.		
Srečke od 1. 1860%	149	151 -
od 1. 1864	54 50	56 50
tizske	149 50	149 50
zem. kred. I. emisije	68 75	67 75
zem. kred. II.	271 5	277 50
ogr. kred. hip. banke	245 -	247 -
srbske a frs. 100 - turske	109 25	108 35
189 25	189 25	
20 85	20 85	
Basilijske srečke	460 -	470 -
Kreditne	94 -	98 -
inomoške	97 7	108 75
Krakovske	64 -	70 -
Ljubljanske	48 75	50 75
Avstr. rdeč. križa	25 75	27 -
Ogr.	68 -	70 -
Rudolfove	124 -	294 -
Salcburške	496 -	500 -
Dunajske kom.		
Dolnice.		
Južne železnice	148 50	149 50
Državne železnice	672 36	673 25
Avstr.-ogr. bančne deln.	777 -	1781 -
Avstr. kreditne banke	734 60	635 60
Ogrske	769 0	769 60
Zivnostenske	239 75	240 75
Premogovnik v Mostu (Brux)	120 -	21 25
Alpiske montan	792 50	593 50
Praske žel. ind. dr.	24 4	24 4
Rima-Murányi	520 50	521 0
Tibovelske prem. družbe	24 -	248 -
Avstr. orožne tovr. družbe	468 -	471 0
Češke sladkorne družbe	47 50	148 -
Valute.		
C. kr. cekin	11 55	11 59
20 franki	19 13	19 16
20 marke	21 50	23 56
Sovereigns	24 12	24 8
Marke	117 70	117 90
Laški bankovci	95 95	96 15
Rubli	25 1	25 2
Dolarji	484	5

Žitne cene v Budimpešti.

Ose 2. januarja 1908

Termin

Pšenica za april	50 kg K 13 5
Pšenica za oktober	50 kg K 10 2
Žito za april	50 kg K 11 68
Koruzica za maj 1908	50 kg K 7 21
Oves za april	50 kg K 8 35

Efektiv.

5-10 vin. višje.

Slovenci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 906. Srednji arčni tlak 756 mm.

Janjara	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
31. 9. zv.	784 0	-0 3	sl. jug	oblačno	
1. 7. zj.	783 8	-0 8	slab jug	oblačno	
2. 2. pop.	781 8	2 5	sl. jvzhod	oblačno	
9. zv.	784 5	0 4	sl. sash.	oblačno	
7. zj.	783 4	-2 4	sr. jvzhod	oblačno	
2. 2. pop.	787 4	3 2	sr. jvzhod.	oblačno	

Srednja predvečerašnja in večerašnja temperatura: 0 0° mm in 0 7° mm.; norm.: - 2 6 in - 2 7 Padavina v 24 urah 2 7° mm in 0 3°.

dr. Fran Hinterlechner

c. kr. vladni tajnik v p.

po dolgem, težkem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v sredo, 1. januarja t. l. blaženo zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 3. januarja ob treh popoldne iz hiše žalosti, Kolizejske ulice št. 14 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo služile v več cerkvah. 11

V Ljubljani, 2. januarja 1908.

Venci se na pokopnikovo izrecno željo hvaležno odklanjajo.

Zahvala.

Za obilne izraze iskrenega sožalja in prisrčne besede tolažbe, ter za krasne vence ob smrti našega nepozabnega soproga oziroma očeta, gospoda

Ivana Černeta

izrekamo globoko zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo sl. obč. svetu ljubljanskemu, ki se je po deputaciji, sestoječi iz gg. župana Ivana Hribarja ter obč. sv. Kozaka, Predoviča in drja. Trillerja blagovolil udeležiti pogreba, kakor tudi slavni mesarski zadrugi in vsem sorodnikom, prijateljem in znancem rajnika, ki so spremili blagega pokojnika k večnemu počitku.

Ljubljana, 30. decembra 1907.

Zalujoča rodbina.

Zaradi inventure

se prodaja vse blago daleč pod lastno ceno, zlasti

damske kožuhovinaste jopice in koljéji, dalje moški kožuhovinasti sako, mestni in popotni kožuhi.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič.

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Št. 47958.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za 1908. leto pričelo se bode z 2. dnem januarja 1908.

Ta davk plačati je v okrožji ljubljanskega mesta od vsakega psa, izi mši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark, najkasneje do 20. dne februarja 1908. pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovili konjač od 20. februarja 1908. nadalje vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih mark.

Magistrat deželnega stolnega mesta

v Ljubljani, dne 27. decembra 1907.

Skoro še nov bencinski motor

25 konjskih sil močan, je zaradi razširjenja podjetja poceni napredaj.

Ponudbe pod "Bencin" na uprav. "Slov. Naroda". 4595-2

Kompanjon

z 20-30.000 kronami se sprejme v dobro dobo in jako rentabelno trgovino.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod "kompanjon" Ljubljana, poste restante. 4565-2

Zahvala.

Slavna c. kr. priv. vzajemna zavarovalnica v Gradcu je darovala za "Jubilejsko ustanovo" v prid ponesrečenim gasilem, oziroma njihovim vdovam in sirotam znesek 500 kron.

Za ta velikodarni prvi dar se podpisana v ime gasilke zveze najtopleje zahvaljuje.

Ljubljana, 2. januarja 1908.

Ivan Doberlet
načelnik.

Franc Ks. Trošt
tajnik.

VSEM CENJ. GOSTOM, ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM TER VSEM BIVŠIM NAKLONJENIM POSESTNIKOM LETOVIŠČA GRAND HOTEL "TRIGLAV" V BOHINJU KLIČEVA HVALEŽNI IN PRISRČNI 4362-3

PROSIT NOVO LETO

PROSEČ BLAGOHOTNE NAKLONJENOSTI V DANA

POLDKA in A. ZAJC

RESTAVRACIJA "PRI ZAJCU"

V LJUBLJANI SODNIJSKE ULICE 6.

Prednosti Santa Elena jamaškega Finost nežen vonj Izborna kakovost.

4127-4

Vsem p. n. gg. naročnikom, odjemalcem in gostom ter prijateljem in znancem želiva 4316-2

srečno in veselo novo leto!

Alojzij in Ana Zajec
vinotrtiec v Spodnji Šiški.

Kašelji!

Kdor svoje zdravje ljubi, odstrani kašelji.

Kaiserjeve prsne karamele.

s tremi jeklami.

Zdravniško preizkušeno in priporočeno pri kašlju in hripavosti, kateri, zasliženju in kataru v požiralniku, dušilnem (oslovskem) kašlju.

5245 not. poverjenih izpričeval potrjuje uspeh pomoči.

Zavoj po 20 in 40 vin., skatljica 80 vin.

Zalogo imajo: V Orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milena Leusteka v Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in pri G. Piccoliju v Ljubljani. - V Novem mestu v lekarni Karel Andrijač. - V Ribnici v lekarni I. Hus. - V Vipavi v lekarni I. Hus. - V Stefanu Jos. Ančik - V Idriji v lekarni Daniel Piro. - V Metliki v lekarni Ivan Gjurčić, v Radovljici lekarnar A. Roblek, Hinko Brihl, lekarnar v Litiji. V Kranju v lekarni Karel Savnik, v Ljubljani v lekarni A. Bohinc pri Kroni. 3.03-8

Ces. kr. avstrilske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

1-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

9-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

9-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samc ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednji evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu

Hiša na prodaj.

Iz proste roke se prodaja hiša na Bledu na primerenem prostoru za kako obrt v bližini farne cerkve in četrte ure od novega kolodvora. - Hiša ima 8 sob, 2 kuhinji, 2 kleti, 1 oral ch-sežen vrt.

Več se izve pri Antonu Slivniku na Rečici št. 54 pri Bledu.

Blagajne,

proti požaru in vplomu, "Fox" pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. - **Bečko skladišče blagajna**, delničarsko društvo, Zagreb, Illica 22. 3424-3

Okoli 20 hektolitrov VINA

(teran) soka od grozdja nič stianjenega, imam napredaj, ker prečano vino porabim za žganjekuho.

Franc Cvek, Ljubljana-Moste.

Razprodaja.

4 pare čevljev za 7 kron.

Ker sem kupil ogromno množino obuval, bom same krake čas oddajal po silno nizki ceni: 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove s krepko zbitimi, močnimi usnjami poplatti s posebno finim usnjatim obitjem, vseleleg, najnovije oblike, in močne. Valikost po cm ali številkah. Vsi štirje pari stanejo samo 7 K. Razpošiljanje po povzetju. Zamenjava dovoljena, tudi denar brez neprikl. nazaj.

D. Kessler, Krakov 95/5.

Čudovit je uspeh

pri uporabi najnovejšega barvila za lase iz orehovega izvlečka

Nuisol

Bergmanna & Ko. Dečim n. L.

Ta izvleček prekaša po svojem prirodnem barvanju las in brade vsa dosedanja barvila.

Napredaj v steklenicah po K 2-50 pri: **O. Fettičh - Frankheim v Ljubljani.** III 2103 14

"SLAVIJA"

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Pos. št. 22. 242. 074 75 K. Kapitalna odločitev: 21.036.000 72 K.

Po veljavni drugi vzajemni zavarovalni banki naše države.

Članstvo: 1000 članov. Poslovanje: 100 let.

Članstvo: 1000 članov. Poslovanje: 100 let.

Članstvo: 1000 članov. Poslovanje: 100 let.